

Felolós szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár,
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. SZEPTEMBER 17.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 211. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
 Egész évre . . . 14.—K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
 Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

A választójogi kabinet.

Kassa, szept. 16.

A választói jog megteremtése igen egyszerű Magyarországon. Akarja a koalíció minden csoportja és vezére. Mégis igen nagy nehézségek tornyosultak megvalósítása elé. Andrassy Gyula gróf választójogi törvénytervezete előzetes királyi szentesítésben részesült, így tehát logikusan nem következhetik egyéb, minthogy abban a pillanatban, mikor a koalíció felbomlik s a parlament egyedüli feladata, a választójogi törvény marad, egy Andrassy miniszterium vegye át az ügyek vezetését. Csakhogy erre egyáltalán kilátás nincsen. Mert Andrassynek a legkisebb kedve sincs a jelenlegi körülmények között miniszterelnökséget vállalni.

Andrassy nézete szerint a korona és a nemzet közötti vitás kérdéseket végleg tisztázni kell, ami azonban katonai és gazdasági téren való engedelmények nélkül lehetetlen. Egy lusta tegyverszűnet, mint az 1906. évi paktum volt, Andrassy szerint veszedelmes. Az ő nézete szerint, aminek a legutóbbi minisztertanácsban s azóta is kifejezést adott (a parlamentarizmus törvényeivel ellentétben, attól a legujabb szokástól eltekintve, hogy az alkotmányos kormányoknak köztük utirányt irjanak elő, annak egy szűken határolt munkaprogramot utaljanak), a koronára nézve épp oly hátrányos, mint a nemzetre nézve, hogy a kritikus politikai kérdések elől mindég kitérnek s a megoldást elhalasztják. Ezek a kritikus kérdések csak elmérgesednek a halogatással és feszültté teszik a korona és a nemzet közötti viszonyt. Ezért Andrassy a katonai kérdéseket rendezni kívánja s akarja, hogy a korona adjon bizonyos engedelményeket, melyek mult év novemberében már meg lettek állapítva. Amde a korona ez idő szerint hajthatatlan s így az Andrassy kibontakozási terve keresztülvihetetlen.

Könnyebb volna Kossuth Ferencnek az általános választói jogról egy javaslatot keresztül vinni a képviselőházban. Első sorban, mert a bankcsoport neki nem ellenzékeskedne, mint Andrassynek. Csakhogy kérdés, hogy az ő javaslatát, amennyiben olyan radikális volna, mint a függetlenségi párt legszélso szárnya kívánja, a főrendiházban akadály nélkül ke-

resztül vihetné-e? Ha ez a veszély nem fenyegetne, már pedig nem szabad jelentőségén alól becsülni, mert hiszen kevés idő maradna a választói reform tanácskozására, még akkor is valószínűtlen volna ez a megoldás, még pedig azon okból, mert a korona elég indokolatlanul egy Kossuth-miniszterium kinevezésével szemben legalább mostan még aggodalmakat táplál.

Minthogy egy Kossuth-miniszteriumnak ma ép oly kevés esélye van, mint egy Andrassy-miniszteriumnak, kézen fekvő, hogy a vezérek és a pártok egyesült erővel, mint eddig, a koalíció keretében, vagy pedig egy új keretben fogják a paktumban vállalt választójogot illető köteleességet teljesíteni. Ezen az alapon is lehetséges volna a megértés, ha sikerülne a vitás kérdéseket további két évre 1911-ig kikapcsolni, amíg az új választójog alapján összeülő parlament létre jönne s a bankkérdést és a katonai kérdéseket megoldaná.

Itt fekszenek tulajdonképpen a legnehezebb bonyodalmak. A korona azt követeli, hogy az új minisztérium mindenkéltől biztosítsa magának a törvényhozás mindkét házában a legmértvadóbb parlamenti pártok és vezérek támogatását, tehát, hogy a koalíció valamilyen formában fennmaradjon. Továbbá, hogy az új kormány számos új reformot, még ha azok túlhaladnának is a régi paktum határait, elismerjen és annak megszavazásáról gondoskodjék. Ugy a katonai terhek, mint az annexió terén befolyásos bécsi köröknek felállított tervei ellen, amennyiben azok a magyar közjogot érintik, a Wekerle-kabinet minden tagja, főleg Kossuth, Apponyi és Andrassy állást foglaltak, s ha a válság megoldása nem sikerülne, az nem annyira a választói jog rovására irandó, mint ama követelésekre, melyeket Bécs támasztott, a melyeket a Wekerle-kormány nem fogadott el s nem akar elfogadni. Mert nemcsak hogy Magyarország teherbíró erejét terhelik meg rendkívülien, hanem a magyar államiságot is érintik.

A választói jog alapján lehetséges a megoldás, ha minden más politikai kérdés, e törvényjavaslat elintézéséig kikapcsolva maradhatna és a statuskvó megőriztetnék. Ha azonban a korona a választói reformmal együtt, a még nehezebb feladatok megoldását követeli, olyanokét, melyek az országra új és nagy áldozatokat rónak, akkor a koalíció kebe-

léből alakuló kormány elképzelhetetlen. A választójogi kabinet megalakítása tehát nem olyan egyszerű mint azt gondolná az ember s azt a minisztertanácsban eléggé felismerték. Egy oldalról a bankkérdés, másrésztől a rendkívüli katonai igények torlasztják a nehézségeket. — Egy olyan kompromisum, mely eltakarítaná ezeket az akadályokat s csak az egyedüli célt, a választói jogot tűzné ki feladatául — meghozná a megoldást. Ez idő szerint azonban ennek a kompromisumnak a reménye is gyengén mutatkozik.

A politikai válság.

(Wekerle bécsi audienciája. — Informálta a királyt. — A bécsi információk közlése a pártokkal.)

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök Bécsből hazatért Budapestre s a mai nap folyamán tájékoztatta minisztertársait tegnapi kihallgatásának lefolyásáról. Wekerle audienciája nem arra való volt, hogy döntést idézzon elő, hanem a döntés előkészítésének szólt. A miniszterelnök azért ment Bécsbe, hogy kapcsolatot hozzon létre a magyar politikai válság illetékes tényezői és a bécsi illetékes tényezők között. Egyrésztől megismertette a koalíciós pártok vezéreinek óhaját, másrésztől megszerezte a magyar államférfiak számára azokat az információkat, melyekre további elhatározásuknál szükség volt. A legfontosabb feladata volt természetesen az a misszió, hogy a király elhatározását készítsse elő s ez okból megismertette a felleggel a politikai helyzetet.

Julius eleje óta, amikor utoljára volt Wekerle a király előtt, a helyzet nem változott, ha csak nem rosszabbodott. Vannak azonban olyan értesüléseink is, hogy a föltételek ma bizonyos tekintetben kedvezőbbek. A pártok elleni kísérletezés ma nehezebb, mint a nyáron volt s így a trón körül is nagyobb hajlandóság mutatkozik arra nézve, hogy a mai pártok vállalják a kibontakozás vezetését. A föltételek dolgában, melyek mellett ez lehetséges volna, még mindég nagy a merevség és súlyosak a követelések. Nagy ellentétek vannak a katonai kérdésben s Kossuth neve és a függetlenségi párt iránt az előítélet még föl nem engedett. A koalíciós pártok nemsokára megismerkednek a Wekerle szerzete információkkal s mire a miniszterelnök újra Bécsbe megy, talán a kibontakozás határozott vonalait is elének rajzolja a pártok magatartása.

= Elvi jelentőségű ítélet. A magyar kir. Curia egy adott esetből kifolyólag az alsóbíróságok ítéleteinek megváltoztatásával kimondotta, hogy a hitelben vásárolt árúkért az esetleg elhunyt cégtulajdonos örökösei egyetemleges felelőséggel nem tartoznak s e címen csak a hátramaradt házastárs tartozik anyagi felelőséggel. Ez ítéletnek kereskedelmi életünkben nagy hordereje van.

9. 11. 17
 5

Matiné az ingyentej javára.

A társadalmi zsurok megnyitása.

Maurer Irma hangversenye.

A kassai közönség nemes gondolkodásáról tesz ékes tanúságot az az öröndetes hír, hogy az ingyentejkiosztó intézmény anyagi erőforrása, a társadalmi zsurok, melyet a kassai Gyermekvédő Liga tett oly népszerűvé, évről évre jobban izmosodik s mind mélyebb gyökeret ver a társadalomban. A Liga elnöksége már elhatározta, hogy a társadalmi zsurokat ez idén is fentartja, melynek ösztönét örültünk, hiszen a jövedelemből sok száz éhes gyermek jut meleg tejhez és friss kenyérhez, a legzordonabb évszak — a tél hónapjaiban.

Az idei társadalmi zsurokat egy október hó 3-án, a kassai nagykaszinóban tartandó matiné vezeti be. Részletes programját később közöljük, most csak annyit, hogy ez alkalommal mutatkozik be szülővárosa közönségének Maurer Irma énekművész, aki most a lipcei konzervatóriumban képezte a szép hangját. A művész most fejezte be énektanulmányait s mielőtt németországi hangversenykörútját megkezdene, megismerkedhetik művészetével a kassai közönség. A gyermekvédő-liga felkérésére ugyanis készséggel vállalkozott a művész az matinéval való szereplésre.

Ugyancsak ez alkalommal lép fel a zenekedvelők dalegylete is. A kecskeméti gyönyörű siker után, mely ezt a fiatal, de kitűnően szervezett dalegyletet az ország első dalosai közé emelte, nagy és megérdemelt dicsősége után ez alkalommal élvezheti első ízben a közönség. A baberos dalegylet szíves készséggel tett eleget a liga kérelmének s elfogadta a matinéval való szereplést. A kecskeméti diadal óta, ez alkalommal lép föl először a zenekedvelők dalegylete s közönségünk bizonyára megragadja az alkalmat, hogy szeretetének kifejezést adjon azok előtt, akik a városnak dicsőséget szereztek.

Az október 3-iki matiné részletes programját közölni fogjuk.

Az ujhelyi bankbetörő.

Megtalálták a szerszámait.

Közöltük volt, hogy a sátoraljaujhelyi Magyar Általános Bankba betörést kísérelt meg Hajdu József csavargó, akit Zsiros István szelge felismert, de aki még kellő időben elmenekült s még most is bujkál az öt kereső rendőrség elől.

Annak idején feltűnt, hogy Hajdu minden betörőszerszám nélkül volt. Most érdekes fordulatról értesít tudósítónk.

Zsiros István, a bank szolgálója, tegnapelőtt a banképület alatt levő pincehelyiségben több betörőszerszámra talált. Volt köztük egy nagy vasfűrő, két fafűrő, egy harapófűrő, egy srófhuzó, egy reszelő és egy nagy kötél. A rendőrség kiderítette, hogy a vasfűrőt a megszökött betörő Hajdu József, egy Vályi nevű ujhelyi lakatostól vette már régebben s így derült ki, hogy Hajdu szálította a pincébe a betörési eszközöket terve kivitelére.

A betörő tehát tudatában volt annak, hogy hatalmas munka vár rá s e munka nagyságához mérten készülődött is. Gyakorlatlan betörőnek látszik mind a mellett,

mert a rendőrség véleménye szerint, ezekkel a primitív szerszámokkal nem tudta volna a páncélszekrényeket feltörni s olyan zajt csapott volna munka közben, hogy okvetlenül meglepik.

A rendőrség kezdetben azt hitte, hogy Hajdu örült vagy részeg, mert pusztán kézzel akarta a bankbetörést véghez vinni. Most, hogy megtalálták a bűnlelet, még erőlyesebben keresik a bujdosó betörőt. Az a vélemény, hogy a szőlőkertek valamelyikébe rejtőzött. A nyomozó hatóság elrendelte a környék beható átkutatását.

HIREK.

— **Andrássy Gyula gróf beszámolója.** Mint értesülünk Andrássy Gyula gróf, belügyminiszter, Kassa város országgyűlési képviselője a jövő hét második felében, még eddig meg nem határozott napon, beszámolót fog tartani Kassán. A miniszter még e héten elhatározza, hogy a jövő hét végefelé, mely napon jön Kassára választói közé.

— **A magyar állam címere az államvasuti kocsikon.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter egy évvel ezelőtt elrendelte az államvasutak igazgatóságának, hogy az összes teherkocsikon, valamint a külföldi forgalomban használt személykocsikon a magyar állam címerét alkalmazza, hogy ezzel is kellőképpen kifejezésre jusszon a magyar állam önállósága a külföldi érintkezésben. Ez a rendelet közbejött akadályok miatt eddig foganatosítva nem lévén, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, mint a „Magyar Tudósító” jelenti, ma kiadott rendeletével utasította a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy ezen intézkedés végrehajtásáról haladéktalanul gondoskodják.

— **Komjáthy pert indít?** Komjáthy János és a Városszépítő-egyesület Uránia színháza között felmerült konfliktus kezd kiélekedni. A szinigazgató erősen vitatja a város azon jogát, melynek értelmében az Uránia színháznak egész évre szóló korlátlan játékszási engedélyt adott. A szinügyi bizottsághoz, a törvényhatósági bizottsághoz benyújtott beadványában az engedély megsemmisítését kéri, sőt a belügyminiszterhez benyújtott felebbezésében, mely az engedély ellen szól, azt is felhívja, hogy kész jogai védelmében egészen a város ellen indítandó perig elmenni. A városi tanács, mint értesülünk, azon az állásponton van, hogy az Urániának kiadott engedély a szabályrendeletbe és a Komjáthyval kötött szerződésbe nem ütközik.

— **A kassai korzó.** Mint arról már hírt adtunk, a kassai Uránia Színház vezetősége f. hó 21-én (kedd) este 6 órára tüzte ki „A női divat” című bemutatójának előadását. A darab szízeit meghaladó, pompásan sikerült színes álló képeit Hradil József kassai fényképész készítette. Érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy „A női divat” bemutatója keretében ismét vászonra kerül a kassai korzó és a helybeli javítóintézet, amelyek iránt közönségünk annak idején is méltán élénk érdeklődést tanúsított.

— **Vasutásárvák napja.** Szeptember 30-ika és október elseje az idén a vasu-

tasárvák sorsára jelentős dátum. Azoknak a gyermekeknek a javára szentelheti szeretetét, áldozatkészségét az egész ország népe, akiknek szülője a legkeményebb és legfelölöségteljesebb munkát végzi a közönség szolgálatában. És a mely területen legkönnyebben terem a hirtelen halál és így az árvaság. A Vasutas Szövetség indított nagyszabású mozgalmat a nagyrészt baleset folytán elhalt vasutasok árváért. A Vasutasok Országos Árvaházának megalapítása a cél, amelyet lelkesen karolt fel gróf Batthyány Tivadar, a szervezés munkáját pedig dr. Bezeredy Ábel, a Vasutas Szövetség titkára vállalta nagy odaadással. A hölgybizottság élén pedig gróf Batthyány Tivadarné áll. A nemes cél előmozdítására a főntemlített két napon az egész ország pályaudvarainak belső területén és környékén gyűjtést rendeznek. Kétségtelen, hogy a cél teljesen méltó a pártolásra s bizonyos, hogy a közönség lelkes adakozással fejezi ki háláját azok iránt, akik örökös éleveszedelem közepette olyan könnyen hagyják árván családjukat.

— **Hirek az Urániából.** A kassai Uránia színházban ma este fél 9 órai kezdettel Strausz Adolf hírneves műsordarabja: „Az orosz japán háború” kerül színpadra, melynek érdekfeszítő tárgya ép úgy, mint a darab gazdag illusztrációja méltán igényt tarthat a közönség fokozottabb érdeklődésére. — A kassai Uránia színház holnap este egy három napra terjedő, új műsort kezd meg, mely minden tekintetben olyan, hogy az Uránia közönség szórakozni vágyó igényeit tökéletesen kielégítse. E műsor keretében — amely vasárnap négy előadásban kerül bemutatásra — a publikum megismerkedik a Pathé Frères mozgófényképgyáros cég legújabb s még nem látott produktaival, amelyek élénken bizonyítják, hogy ez az utólrhetetlen, világhírű cég, áldozatot nem kimélve, fáradhatlan, a mindig új és új dolgok produkálásában.

— **Katonák után.** Egy apró paraszt fiu siránkozott tegnap este a fő utcai 34-es kaszárnya előtt. Egy arra menő rendőr, miután a fiu nem tudta megmondani hová való, bekísérte a városházára. Itt azután hosszas beszélgetés után az ügyeletes rendőrtiszt megállapította, hogy a fiucska Serfel Pali garbócbogdányi gyermek, aki az átvonuló katonákat egészen Kassáig követte. Amikor a katonák bevonultak a kaszárnyába, nem tudott mit csinálni, hová menni, hát elsírta magát. Az éjjelt a fiu a rendőrségen töltötte, reggel pedig átadták aggódó szüleinek, akik keresésére a városba jöttek.

— **Házasságszédelő asszony.** A napokban közöltük, hogy Trimó Józsefné számos asszony lakasából, egy ismeretlen asszony, aki a szobában tartzkodó kis Trimó gyereket cukorvásárlás ürügye alatt kiküldte, egy 330 koronáról szóló betétkönyvet és 40 koronát ellopott. A rendőrség most a ravasz tolvajt Palkó Mária személyében elfogta. Palkó Mária, már nem ismeretlen a rendőrség előtt. Egy izhen 8 havi börtönbüntetést ült lopás miatt s azóta szélhámoskodásból tengeti életét. Junius havában is baja volt a rendőrséggel. Egy 10 koronáról szóló takarékkönyvet ugyanis kijavított 170 millió koronára, s ezt mutogatta Szemkovic László javítóintézeti munká-

ON IS SZÉP

ruhában járhat, ha őszi ruháit vegyileg tisztíttatja és festeti

Telefon sz. 382. **BRADOVKA GYULA** Alapítási év: 1912.

kelmefestő és vegytisztító gyárában Kassa, Kossuth L.-u. 24.

Függönyök kiváló szépen és gyorsan tisztíttatnak.

==== Gallér és kézelő vasalás és mosás. =====

felügyelőnek, biztatván, hogy vegye őt feleségül. A házasságzsidélgés azonban nem sikerült, mert a vőlegényjelölt az asszonyt feljelentette. Most ismét felelni fog a lopás miatt. Palkó Máriát a rendőrség letartóztatta.

— **Üzlet az iskolában.** Szokás, ugy beiratás előtt az iskolai katedréről a tanuló ifjuság előtt kihirdetni, hogy írószerek, füzetek, könyvek csak ennél, vagy csak amannál a könyvkereskedőnél, illetve papirkereskedőnél vehetők. Ha a szorított szülő vagy tanuló másnál vette tanszerét, meg van a baja, szidják, sőt üldözik is, a másutt vett füzeteket pedig megsemmisítik. Nagy korruptió lehetett az ország számos iskolájánál, percentek, ajándékok stb. napirenden voltak, mert Apponyi miniszter még tavaly 1908. 1675. számú szigorú rendeletében — amelyet minden iskolaigazgatónak megküldtek — határozottan, a papirkereskedések szabad árusítására hivatkozva, kimondta, hogy a tanulók bárhol beszerezhetik tanszerbeli szükségleteiket, az igazgatók s tanárok csak a füzetek formáira állapíthatják meg az egyöntetűséget.

Bármelyik tanulót arra hívni fel, vagy pláne szorítani, hogy egy kijelölt papírúsnál vegyék szükségleteiket, 1908. óta tehát szigorúan el van tiltva! A rendeletet, most az iskola évad előtt, azért hozzuk a közönség emlékeztetésében, hogy ha netán akadna iskola vagy tanár, aki valamely kereskedő érdekébe könyv vagy írószert forszírozna, ez ellen jogorvoslattal élhessen.

— **Életunt csendőrmester.** *Petrás J.* nagycigándi csendőrmester, amiért állomáshelyéről elhelyezték, elkeseredésében főbe lőtte magát. Puskájából golyót röpitett a fejébe, mely borzasztó sebet ejtett rajta. Életbenmaradásához nincsen remény. A sátoraljaujhelyi Erzsébet-kórházban ápolják.

— **Elcsipett kivándorlási ügynök.** Bernstein Jakab üres óráiban asztalos munkával foglalkozik, tevékenységi idejének tartama alatt azonban felvidéki tótok Amerikába való exportálásával. Az utóbbi üzlet sokkal jövedelmezőbb lett volna, de hát minek is van csendőr a világon... Bernstein urat is letűlítették s most a hatóság dolga lesz megállapítani, mily mérvű elismerést és ellenszolgáltatást érdemel az ex asztalos emberáru-szállításáért. A kivitelt szánt tótok szintén elcsipették a csendőrök s visszaadták őket hűtlenül elhagyott családaiuknak.

— **Az élelmes perces.** *Duda István* perces élelmességének tanujelét adta, amikor tegnap délután az Erzsébet-téren egy őrizetlen pillanatban *Münich* Andrásné kofasszony két zsák paprikáját ellopta. De ne hogy őt kapzsi, üzletes embernek tartsa valaki, mert azon mód beitta a két zsák paprikát — egy pohar pálinkáért, amihez ráadásul két szafaládét is kapott. A rendőrség Duda ellen a bűnvádi eljárást megindította.

— **Megőrült a féltékenységtől.** Tegnap délelőtt izgalmas jelenet játszódott le Berlin egyik negyedében. Egy fiatal gyáros néhány nappal ezelőtt üzleti ügyekben vidékre utazott. Felesége, aki igen féltékeny, nem tudott belenyugodni az egyedüllétbe. Addig busult ura után, míg megőrült. Tegnap délelőtt kilépett a harmadik emeleti lakásának erkélyére s lekiáltott az utcára, hogy mindjárt le fog ugrani, mert az ura hűtlenül elhagyta. Sirt, kacagott, közben beszédet mondott az összesereglett tömegnek az ura hűtlenségéről. Elmondta, hogy most bizonyára azért utazott el, hogy szabadabban mozoghasson. Ezután fölmászott az erkély rácsára s úgy tett, mintha le akarná magát vetni az utcára. A nézők közül sokan elájultak az ijedségtől. A legválságosabb pillanatban azonban megérkeztek a tűzoltók, a kik gyorsan kifeszítették a mentőponyvát, majd fölszaladtak a harmadik emeletre, a hol betörték az ajtót s az erkélyre siettek. Ott hirtelen átkarolták az asszonyt s bebur-

kolták egy lepedőbe. A megőrült asszonyt egy ideggyógyintézetbe szállították. Férje, a kit táviratban értesítettek a szerencsétlenségről, délután megérkezett, sirva panaszkodott, hogy felesége, noha nem adott okot rá, örökösen gyötörte a féltékenységgel.

— **Korcsolyasport a dobsinai jégbarlangban.** Dobsináról írják: Az idei nyáron nagyon mozgalmas élet volt a jégbarlangban s a szokottnál is nagyobb kedvvel folyt a ritka nyári sport: a korcsolyázás. A jég az idén különösen sima és kemény volt; a mintegy hatszáz négyszögölyni jégpályát ebben az évben végig simára gyalulták. Az idegen turisták, a kik közül kivált a poroszok voltak itt ebben az évben is nagy számmal, nem győztek eléggé csodálkozni ezen az egyedülálló jelenségen, a mikor a nem ritkán 28—30 fokos melegből egyszerre lépnek át a fagypontra alatti hőmérsékű barlangba, a hol a jégpályán mindig élénk, vidám életet találtak, a mely napról napra újja elevenedik. Az élénkség, a mely a júliusi jégünnepélyben érte el a tetőpontját, igen erős maradt végig az egész nyáron s a Tatrába rándulók számanak évenkénti növekedése a jégbarlang látogatóinak megsokszorosodásában is kifejezésre jutott.

— **A Pompes Funebres bacillusai** ellen. Debrecen város főkapitánya, Végh Gyula érdekes előterjesztést intézett a városi tanácshoz. Arról van szó, hogy minden temetés után hatósági orvos ellenőrzése mellett fertőtlenítsék a ravatalozásnál használt felszereléseket: drapériákat, koporsó-emelvényeket, terítőket s egyéb olyan eszközöket, a melyeket a temetési vállalkozók emberei néha egy napon négy-öt helyen is használnak a nélkül, hogy csak ki is szelöltetnék azokat. Hogy a ragályos betegségek széthurcolásának, a bacillusok terjesztésének elejét vegyék, a debreceni tanács bizonyára magáévá fogja tenni a főkapitány előterjesztését. Sőt a kassai tanácsnak is jó volna megvalósítani.

— **A ketrecbe zárt trónkövetelő.** Az elfogott marokkói trónkövetelőt még mindig ketrecében tartják. Valamivel jobb etelt adnak ugyan neki és emberségesebben bánnak vele, de azt hiszik, hogy Mulej Hafid nem mondott le arról az elhatározásáról, hogy a trónkövetelő ellen a torturát alkalmazza. Mulej Hafidot különösen az bántja, hogy egy keleti marokkói törzs az elfogott trónkövetelő unokatestvérét kalifának proklamálta és vonakodik Mulej Hafidot elismerni. A ketrecet állandóan két marokkói katona őrzi töltött puskával és hogy a katonák ne követhessenek el árulást, ők is a ketrechez vannak láncolva. A fezi konzulok előterjesztést tettek Mulej Hafidnál a kínzás miatt.

TÁVIRAT — TELEFON.

A válság hírei.

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentése. — Budapest, szept. 16.

Mindama hírek közt, melyek ma a politikai forumon felmerültek és melyek nem tartalmazzak az eddigieknél sem újabbat, sem több bizonyosságot, legérdekesebb az a politikai csevegés, mely állítólag kitűnő forrásból eredőleg és egész határozottsággal megvél felelni arra a kérdésre: miért nem lesz Kossuth miniszterelnök?

Mondjuk el azonban sorban a dolgokat. Wekerle miniszterelnök, ki tegnap Bécsből visszaérkezett, ma délutánra minisztertanácsot hívott egybe, melyen be fog számolni kihallgatása eredményéről. Erről két verzió van forgalomban. Az egyik azt mondja, hogy a király most is a régi álláspontján van és abból engedni nem hajlandó. Ehhez a legridegebben ragaszkodik. A választói reform végrehajtását követeli és engedelményekről csak az új népparlamenttel akar tárgyalni. Más híradás szerint a mi-

niszterelnök azt fogja javasolni, hogy a kormány adja be lemondását. Ha így fordulna a dolog, akkor a Házat 28-a után újból elnapolnák és a válság tárgyában új lépések csak azután tételnének.

Egy az udvari körökkel összeköttetésben álló nagy befolyású politikus következő elbeszélése van forgalomban a politikai világban. A helyzet megoldására szívesen neveznének ki egy Kossuth-miniszteriumot, de ezt a trónörökös ellenzi. A trónörökös fel-fogása ugyanis az, hogy a negyvennyolcadiki jobbagyfelszabadítás is egy Kossuth nevéhez fűződik, ha most a választói jog kiterjesztése is egy Kossuth nevéhez kapcsolódna, ez a Kossuth kultusz olyan megnövekedését eredményezné, amihez nem járulhatnak hozzá a Habsburgok.

Ilyen politikai kombinációk mellett, mely mint ez is egész helyes logika alapján áll, igen súlyos valóságok nyomulnak az előtérbe.

A közös miniszteri tanácskozás is ezek miatt szakadt meg. A közös hadügyminiszter ugyanis a tengerészet fejlesztése címén olyan horribilis új kiadásokat követel, hogy azt nem csak Wekerle, de Bienerth is visszautasítja. Bienerth miniszterelnök ebben az ügyben ma kihallgatáson is volt a királynál. Mindkét miniszterelnök ugyanis egyetértőleg kijelentette, hogy ilyen horribilis új kiadásokért nem vállalhatják a felelőséget.

Öngyilkos urinő.

Budapest, szept. 16.

Az aradi utca egyik palotájának harmadik emeletén lakott özvegy Vilhelm Félixné, egy milliomos bécsi származású urinő. Ma éjjel hirtelen támadt idegrohamában kivetette magát a harmadik emelet egyik ablakán az utcára és szörnyet halt.

Az egyetem megnyitása.

Budapest, szept. 16.

Ma délelőtt nyitották meg a tudományos egyetemet Apponyi és Zichy miniszterek jelenlétében. A megnyitó beszédet Sággy dékán mondotta, ki hevesen kikelt a nemzetközi tudományosság és annak mivelő ellen és óvta ennek követésétől a fiatalságot.

Torna cipők

az összes tanintézetek előírása szerint
32—35-ig K. 2.— 35—41-ig
K. 2:60

Fegyházkötésű

gyermekharisnyák (patent kötés)
36 fillértől feljebb kapható

Kircz Vilmosnál

„TURUL” cipőüzlet elkülönített osztályában, KASSA, Fő-utca 26. szám.

Cimre kérem ügyelni!!!

V. E. Uránia Színház.

Mozgófényképek

Műsor szept. hó 16-án.

A bpesti Uránia Tud. Színház műsorából:

Az Orosz-Japán háboru.

Három felvonásban. Új átdolgozásban. — 190 színes vetített képpel és 24 mozgófényképpel. — Irtá: Strausz Adolf. Felolvasó: Horkay Elemér.

Előadás kezdete fél 9 órakor.

Délután fél 5 órakor gyermekelőadás, fél helyárrakkal.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel: tetelek mellett eladók. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Pályázat.

A kassai tüdőbeteg gondozó intézet egy évi 720 korona fizetéssel, szabad lakással és fűtéssel javadalmazott

szolgai állásra

pályázatot hirdet. Jelentkezni lehet szeptember hó 24-ig dr. VANDRA-CSEK JENŐ tiszti főorvos ur hivatalában délelőtt 11-től 12 óráig Kassa, 1909. szeptember 11.

A tüdőbeteg gondozó intézet intézőbizottsága.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palsackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a sörfőzde készséggel szolgál.

Royal nagyettermekben kizárólag e sörfőzde sőre méretik ki.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)
Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet szilárdan dolgozott butorokból minden most használt fában és stýlben, ugymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-ből, luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdívánok, ottománok és mindennemű matrácokból; ugyszintén elvállalunk mindennemű díszítési és kárpitos munkákat is. — Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyegek- és függönyökben.

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes menyasszonyi berendezéseket ugy helyben, mint vidéken

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Specialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban,

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a kizárólagos elárusítását, illetve képviselését

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék részére átvettük és ezen kitűnő gyátmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére.

Murányi József kiadó.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fluméhól Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zaro, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnova és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyjroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

A legjobb szórakozó hely

GUTTMAN MÁRK

Horgony-kávéháza. Sörház-utca 7. szám.

Egész éjjel nyitva. Jó italok és ételek, gondos kiszolgálás, mérsékelt árak mellett.

Farkas Adolf

villanyerőre berendezett sütődjének elárusító helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca 62. — Nagyludmány-utca 13. szám alatt.

Oleós kenyér! Oleós liszt!

kenyér árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr. 1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25 kr. 2-es 24 kr. 4-es 23 kr. 6-os 22 kr. 7-es 21 kr. Rozstiszt: 1-es 22 kr. 2-es 20 kr. 3 drb. sütemény 10 kr.

Árverési hirdetmény.

Ezennel bátor vagyok a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy az összes nálam bezálogosított és meg nem hosszabbított vagy már esedékessé vált zálogok

f. évi október hó

13., 14. és 15-én

nyilvános árverésen eladatni fognak.

A zálogok az árverés napjáig kiválthatók vagy meghosszabbíthatók.

Kiváló tisztelettel

Bricha Zsigmond

Fő-utca 29.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.